

001	66	76	96	96	63	26	69	62	55	48	36	13	10	7	3	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15

UUTISET

Apua ei saa edes myyjiltä, jotka tuntevat myymänsä koneet turhan huonosti.
 ILMASTOINTINEUVOJA PETER VAN DER VOORST, HOLLANTI

Navettasuunnittelija Kanadasta kritisoi uutta parsimääräystä

Parren levennys ei edistä eläinten hyvinvointia. Leveyden sijasta parren pituuteen pitäisi kiinnittää huomiota.

Maa- ja metsätalousministeriö päätti tammikuussa leventää lehmien parren minimileveyden 1,3 metriin.

Päätöstä sovelletaan huhtikuun puolivälin jälkeen vireille tulevissa hankkeissa.

Navettakonsultti **Jack Rodenburg** Dairylogix-yhtiöstä Kanadasta kummeksuu päätöstä. Hän suosittelee uusiin nave-toihin 1,2 metrin parren leveyttä, vaikka Kanadassa lehmät ovat isompia kuin Suomessa.

Jos parsi on liian leveä, eläimet kääntyvät poikittain ja likaavat itseään, mikä on ongelma etenkin robottilypsyssä. Rakentamiskulut nousevat ilman, että eläinten hyvinvointi kohenee.

Rodenburgin mukaan leveyden sijasta parren pituuteen pitäisi kiinnittää huomiota. Lehmä tarvitsee runsaasti tilaa etupuolelle, kun se nousee ylös. Niin ei aina ole. Liian ahtaasti ei pitäisi rakentaa.

Rodenburg vieraili Suomessa runsaan viikon ajan puhumassa navettojen suunnittelusta ja tutustumassa navettaratkaisuihin.

Maanantaina hän vieraili MTK:ssa keskustelemassa tyypinavettahankkeesta.

Suomessa on paljon hyviä uusia navetoita, mutta myös parantamista on muun muassa lehmäliikenteessä ja ilmastoinnissa.

Robotti sopii perhevijelmälle

Rodenburg pitää lypsyrobotteja järkevänä vaihtoehtona perhevijelmille 120 tai jopa 180 lehmään saakka.

Lypsyasemat sopivat parhaiten suuriin karjoihin, mutta pienemmissä robotti puolustaa paikkansa. Työvoimaa tarvitaan vähemmän ja työaika voidaan sovittaa joustavasti.

Rodenburg on kotoisin Kanadan Ontariosta, missä karjat ovat likimain saman kokoisia kuin Suomessa. Quebecissa lehmiä on keskimäärin 45 ja Ontariossa 70. Myös säät ovat samantapaisia, talvet kylmiä ja kesät hieman lämpimämpiä kuin Suomessa.

Oppia voidaan ottaa molempiin suuntiin. Rodenburgia kiehtoo ruokintakäytävän siirtäminen rakennuksen sisältä ulkopuolelle, mikä säästää kustannuksia.

Kanadalaiset suosivat luonnollista ilmanvaihtoa navetoissa. Eristeet laitetaan kattoon, mikä lisää ilman kiertoa. Seiniin riittää ohut erityis.

Rodenburgin mukaan lehmät viihtyvät viileässä, viileämmässä kuin ihmiset, sillä ruuansulatus tuottaa runsaasti lämpöä.

TONI VALLASJOKI

Rodenburgin mielestä 10–15 asteen ero ulkoilmaan riittää, jos navetta on suunniteltu sietämään muutaman asteen pakkasta paakkupakkasilla.

Robotin ympärille tilaa
 Rodenburgin mukaan lypsyrobottien alkuvuosina eläinten

liikkumista pyrittiin ohjaamaan tarkasti ja kulkureitit aidattiin. Se oli virhe.

Rodenburg suosittelee jättämään runsaasti tilaa robotin ympärille, vähintään seitsemän metriä lähimpään aitaan. Silloin myös arat lehmät uskaltautuvat lypsylle ja niillä on pakemistilaa.

Hän esittelee luonnoksia kahden robotin navetaksi.

Ontariolaisen tilan vanha navetta paloi joulukuussa, ja uutta aletaan tehdä heti keväällä.

Robotit ovat keskellä rakennusta poikittain harjaan nähden rajaten navetan tavallaan kah-tia. Toisella puolella ovat lypsettävät ja toisella olkipatjalla

ummassa olevat ja siemennystä odottavat.

Lypsyrobotin jälkeen oleva portti ohjaa eläimet oikealle puolelle.

Kulkureitit on järjestetty niin, että molemmilta puolilta on pääsy robotille, jolloin siemennystä odottavatkin pääsevät lypsylle.

Maito-kiintiöistä soppa Kanadassa

Kanadassa maidontuotantoa säädellään jopa Suomea enemmän ja maitorasvaan perustuvilla kiintiöillä ohjataan tuotantoa.

Kiintiöiden hinta kohosi piviin pari vuotta sitten, jolloin keskivertolehmän vuotuista maidontuotantoa vastaava kiintiö maksoi 42 000 dollaria, lähes 32 000 euroa, kertoo navettakonsultti **Jack Rodenburg** Dairylogix-yhtiöstä Kanadasta.

Kipukynnys ylittyi ja maksimihinnaksi sovittiin 25 000 dollaria. Sekin on enemmän kuin kymmenen hyvän lypsylehmän hinta.

Kiinteä hinta johti ojasta allikkoon. Kun hinta on kiinteä, kiintiön saajat pitää laittaa järjestykseen. Nyt puolet kiintiöistä jaetaan kaikille hakijoille ja loput niitä erityisesti tarvitseville.

Kiintiösotku on pysäyttänyt rakennekehityksen, sillä uuden navetan saaminen täyteen vie 30 vuotta. Kun laajentaminen on hankalaa, viljelijät investoivat tuotannon tehostamiseen, hankkivat robotteja ja vähensivät työvoimaa.

Kansainväliset paineet maitosektorin avaamiseksi jatkuvat, mutta Rodenburg uskoo, että kiintiöistä pidetään kiinni ainakin seuraavat viisi vuotta.

VEIKKO NIITYMAA

Pari vuotta sitten keskivertolehmän vuotuista maidontuotantoa vastaava kiintiö maksoi 42 000 dollaria.

JACK RODENBURG

Konsultti Jack Rodenburg esittelee Kanadaan tulevan kahden robotin navetan ratkaisuja pääsuunnittelija Raimo Tukiaiselle Pro Agria Pohjois-Karjalasta, toimitusjohtaja Ari Vataselle Ariva Oy:stä ja kenttäpäällikkö Petri Uusitalolle Valtoita.

Rodenburg siirtäisi myös maitohuoneen ja aputilojen paikan navetan ulkopuolelle, sivuseinälle.

Se voi lisätä kuluja rakentamisvaiheessa mutta jättää vapaat kädet navetan muutoksille myöhemmin.

VEIKKO NIITYMAA

Sikaloiden ilmastointilaitteita ei osata säätää

HUITTINEN (MT)

Suomessa on laadukkaat sikalat ja sikaloiden ilmastointilaitteet, mutta ilmastointilaitteita ei oikein osata säätää. Apua ei saa edes myyjiltä, jotka tuntevat myymänsä koneet turhan huonosti, toteaa sikaloiden ilmastointineuvoja **Peter van der Voorst** Hollannista.

Voorst puhui Sikaloiden ilmanvaihtopäivässä Huittisissa yli sadalle sikoja kasvattavalle. Väkeä tuli niin paljon, että seminaaripaikka jouduttiin vaihtamaan viime tipassa.

Voorst on käynyt Suomessa viidesti kesän jälkeen ja vierailut 30 maatilalla mittaamassa olosuhteita ja etenkin ilmanvaihtoa. Seuraava matka on sovittu huhtikuulle. Sitä ennen hän käy Venäjällä.

Voorstin mukaan ilmastointilaitteet ja sikalat ovat Suomessa paremmassa kunnossa kuin Hollannissa.

Siat ovat myös terveempiä ja kasvavat paremmin, mikä saat-taa johtua siitä, että sikalat ovat

harvassa ja tautipaine pienempi kuin tiiviisti rakennetussa Keski-Euroopassa.

Parantamistakin on. Usein ilmaa vaihdetaan turhan tehokkaasti etenkin talvella. Siat voivat palella tai lisälämpöä kuluu ylen määrin.

”Hollantilaiset siat eivät kestäisi näin voimakasta ilmanvaihtoa.”

Käytössä on hienostuneita ilmastointilaitteita, mutta niiden säätöjä ei tilakäyntien perusteella aina hallita. Hollannissa laitekauppiaat huolehtivat opastuksesta ja neuvovat säädöissä.

Myös tuloilmaluukut voivat olla auki miten sattuu, jolloin ilmanvaihto vaihtelee sikalan eri osissa.

Sikaloiden lämmöneristys osataan Suomessa.

Sen sijaan vesikaton alta eristeet puuttuvat. Hollannissa vesikaton alle asennetaan aina eriste, jotta kesän helteillä kuuma peltikatto ei kuumenna myös sikalaa.

VEIKKO NIITYMAA

Suomalaiset siat ovat terveitä ja kestävät myös ylenmääräistä ilmanvaihtoa, mikä on aika yleistä sikaloissa, sanoo hollantilainen ilmanvaihtoekspertti Peter van der Voorst.

Tuottava valinta!

Yhdellä säkillä nurmirehua vuodeksi 1,3 lehmälle tai 4 sonnille. Yaran lannoitteet takaavat hyvän nurmisadon, ravinnekoostumukseltaan laadukkaan rehun ja karjan terveyden. Lannoitus on vankka pohja hyvälle kasvulle ja tuotolle.

farmit.net • yara.fi